

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології
Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ЖІНОЧІ ТЕКСТИ: ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма «Польська мова і література,
англійська мова, переклад»

Спеціальність В11 Філологія
Спеціалізація В11.033 Слов'янські мови та література (переклад включно),
перша польська

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні жіночі тексти: польсько-український контекст
Викладач (-і)	Васильків Галина Миколаївна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-78
E-mail викладача	halyna.vasylkiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна “Сучасні жіночі тексти: польсько-український контекст” є важливим елементом фахової підготовки студентів-філологів та майбутніх фахівців у галузі освіти. Курс зосереджений на дослідженні особливостей жіночого літературного процесу в Україні та Польщі, що дозволяє аналізувати сучасну українську літературу у компаративному аспекті. Це сприяє розумінню як становлення новітньої української та польської літератури, так і ролі жінок-авторок у формуванні літературних традицій. Особливість курсу полягає у вивченні творчості ключових письменниць України та Польщі, аналізі їхніх високохудожніх творів, які представляють різні етапи літературного процесу та відображають культурно-літературні традиції обох країн. Літературні тенденції, явища й тексти розглядаються у контексті історико-літературного розвитку, що дозволяє студентам глибше зрозуміти спільні риси та унікальність польсько-українського літературного діалогу.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Курс «Сучасні жіночі тексти: польсько-український контекст» має на меті формування у студентів розуміння сучасного жіночого літературного процесу в Україні та Польщі через аналіз художніх текстів, що репрезентують гендерну, культурну та історичну специфіку літератури обох країн, а також розвиток навичок компаративного аналізу та критичного мислення. Цілі курсу: 1. Ознайомлення з сучасними жіночими текстами Польщі та України; 2. Аналіз гендерного аспекту в літературі; 3. Формування навичок компаративного аналізу; 4. Розуміння культурно-літературних зв'язків; 5. Розвиток критичного мислення.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Під час вивчення ОК «Сучасні жіночі тексти: польсько-український контекст» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП «Польська мова і література, англійська мова, переклад»:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
Практичні заняття	18
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
2	035 Філологія	I	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Особливості сучасної жіночої прози	2		5
Тема 2. Взаємозв'язок феміністичної та гендерної критики як напрямів сучасного літературознавства	2		5

Тема 3. Поетика тіла у сучасній українській та польській жіночій літературі: компаративний аспект	2		5
Тема 4. Видатні представниці сучасної української жіночої літератури	2		5
Тема 5. Основні постаті сучасної жіночої літератури Польщі	2		5
Тема 6. Вплив часу та простору на жіночі образи в романах Ольги Токарчук та Галини Пагутяк	2		5
Тема 7. Національна та гендерна ідентичність у творчості Ольги Токарчук і Марії Матіос		2	5
Тема 8. Самоідентичність жінки у творчому доробку Ірени Карпи та Мануели Гретковської		4	5
Тема 9. Контраст «маскулінного» та «фемінного» крізь призму творів Оксани Забужко та Дороти Масловської		4	5
Тема 10. Жіночі долі у вирі складних історичних умов: паралелі між романами Софії Андрухович та Йоанни Батор		4	5
Тема 11. Магічний світ Дари Корній: відродження української міфології у сучасній прозі		2	5
Тема 12. Йоанна Хмелевська - новаторка в польській літературі		2	5
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» та «Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» . Загальна максимальна сума балів, яка виставляється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, тестування, контролю самостійної роботи та творчого письмового завдання. Максимальна оцінка за практичні заняття – 40 балів, за контрольну тестову роботу – 25 балів, за контроль самостійної роботи – 25 балів, за творчу письмову роботу – 10 балів.
Вимоги до письмових робіт	Передбачене тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, контроль самостійної роботи у формі тестування або проходження курсу на платформі Coursera та одна письмова робота.
Практичні заняття	Оцінюються відвідуваність усіх занять упродовж семестру. Усні відповіді оцінюються за 10-бальною шкалою, письмові за 100-бальною шкалою.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час практичних занять; присутність студента на заняттях, а також результати відпрацювання пропущених занять, оцінки, які отримав студент за усні та письмові відповіді, контроль самостійної роботи.

Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Виставлення залікової оцінки відбувається шляхом генерування середнього балу за усі види навчальної діяльності.
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов’язані діяти порядно і доброчесно. За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі. Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю. Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.	
8. Рекомендована література	
<i>Основна:</i> 1. Бажан О.М. Кореляція феміністичної та гендерної критики як різновидів новітнього літературознавства. Київ, 2012. С. 152–163. 2. Башкирова, О. М. Принципи художнього моделювання жіночого світу в романі Софії Андрухович «Фелікс Австрія». <i>Актуальні проблеми філології та перекладознавства: Збірник наукових праць/Хмельницький національний університет. Хмельницький, 2016. С. 20-26.</i> 3. Васильків Г. Національні форми тілесної іконотропізації в сучасному польському та українському художньому дискурсі. <i>Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово, 2024. № 19 (71), С. 178-192.</i> URL: https://pvntsh.nung.edu.ua/index.php/word/article/view/1967/1898 4. Винничук Ю. Королева снів. Галина Пагутяк. Писар Східних воріт притулку. Львів: Піраміда, 2003. С.5-7.	

5. Гайович Г. Тілесність як один із репрезентантів культурного коду українців, 2016. URL: https://www.academia.edu/41559296/Ciało_i_tożsamość_w_ukraińskiej_kulturze_sztuce_literaturze_języku
6. Грабовська, Н. Специфіка сучасної жіночої прози. *Молодий вчений*, (8 (72)), 2019. С. 264-267.
7. Грачова, Т. Феномен поетичного мислення О. Забужко у контексті постмодерного літературного простору. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*, 2011. Випуск 16, С. 84-86.
8. Гурдуз, А. Роман Дари Корній Гонимарник: місце в мистецькому контексті з погляду традиції й новаторства. *Українознавчий альманах*, 2012. Випуск 9, С. 229-235.
9. Дев'ятко Н. Розуміння тіла з точки зору міфологічного і постмодерного світогляду. *Сучасні літературознавчі студії*, 2019. Випуск 16, С. 74-80.
10. Євчук У. Історична пам'ять мешканців «віднайдених земель» у романі Йоанни Батор «Піщана Гора». *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2021. С. 141-146.
11. Ісаєнко, К. П. Стилiстичні особливості прози О. Забужко та М. Матіос (спроба порівняльного аналізу). *Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Серія: Філологічні науки*, 2012. Випуск 1, С. 12-14.
12. Крупка М. Жіночий персонаж як alter ego авторки у романі Ірени Карпи «Добрі новини з аральського моря». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»*, 2021. Випуск 11(79), С. 163-165. URL: <https://www.journals.ua.edu.ua/Philology/article/view/3315>
13. Лавринович Л. Б. Художня інтерпретація ідеї часопростору в романі О. Токарчук «Prawiek i inne czasy»: Наукові записки. Серія «Філологічна». Острог: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2012. Випуск 28. С. 128-139.
14. Оздемір О. В. Крізь призму самоідентифікації: жіноча проза на межі ХХ–ХХІ століть: Монографія. Харків: Майдан, 2016. URL: [file:///C:/Users/Dell/Downloads/aref.doc%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Dell/Downloads/aref.doc%20(1).pdf)
15. Стельмах, Х., 2012. Візія тілесності у творчості Мануели Гретковської. *Проблеми слов'янознавства*. Вип. 61. С. 244-249. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ps_2012_61_29
16. Тебешевська-Качак Т. Художні особливості прози Галини Пагутяк (жанрово-стильовий аспект). *Слово і Час*. 2006. № 9. С. 51-58.
17. Улюра Г.А. Теоретико-методологічні засади гендерних студій з літературознавства. *Запоріжжя*, 2008. С. 6–20.
18. Шарова Т.М. Жіноча проза: теоретичні засади визначення та класифікація. Харків. 2006. Вип. 49. С. 167–170.
19. Шутяк, Л., 2009. Світоглядна есеїстика Вірджинії Вулф. *Вісник Львівського університету. Серія журналістика*. Вип. 32. С. 183–189
20. Gajewska, A., 2014. Własny pokój. *Encyklopedia gender. Pleć w kulturze*, red. M. Rudaś-Grodzka, K. Nadana-Sokołowska, A. Mroziak, K. Szczuka, K. Czeczot, B. Smoleń, A. Nasiłowska, E. Serafin, A. Wróbel, Warszawa. URL: https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/12887/1/Własny%20pokój_A.Gajewska.pdf

Додаткова:

1. Башкирова, О., 2018. Художня репрезентація фемінної і маскулінної тілесності в сучасній українській романістиці. *Філологічний дискурс. Збірник наукових праць*. Хмельницький: Інститут літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України. Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. Вип. 7. С. 21–32.
2. Бойченко А., Пендерецька О. Між твором і текстом: Нестерпна пластиліновість буття. Четвер. 2000. Ч. 11.
3. Бровко О. Концепт літери в постмодерному тексті. Синопис: текст, контекст, медіа.

2014. № 3.

4. Вербицька О. Постмодернізм як дискурсивна парадигма розуміння тілесності. Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2012. № 4 (2). С. 117-122.
5. Вулф Вірджинія. Власний простір. Переклад: Ярослав Чердаклі. Київ: Альтернативи, 111 с.
6. Київ, 1999. 112 с.
7. Козлик І. Літературознавчий аналіз художнього тексту/твору в умовах сучасної міжнаукової та міжгалузевої взаємодії. Брно, 2020. 235 с.
8. Національні варіанти літературної компаративістики. Київ: Видавничий дім «Стилос», 2009. 750 с.
URL: <https://drive.google.com/file/d/1wVQDaQ3o3vfBPITsovjN3jP-JEWRHQv/view?usp=sharing>
9. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія / за ред. Д. Наливайка. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 487 с.
URL: https://drive.google.com/file/d/1n0BdDIZQ-ujwLvE7_Shu3K55S7RoBWI8/view?usp=sharing
10. Шовалтер, Е., 1996. Феміністична критика у пущі. Плюралізм і феміністична критика. *Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.*, за ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 635 с.

Інформаційні ресурси:

1. Електронний каталог бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.
2. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека ім. М.Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка URL: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
4. Бібліотека національного університету «Києво-Могилянська академія» URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua/>
5. Наукова бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова URL: <http://www.hklib.npu.edu.ua/>
6. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І.Франка <http://www.lib.if.ua/>
7. Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І.Франка <http://www.franko.lviv.ua/bibl/>

Викладач: Васильків Галина Миколаївна, асистент кафедри слов'янських мов